

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 4 D. NUTARIMO NR. 918 „DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, DĖL VYRIAUSYBĖS 2018 M. BIRŽELIO 6 D. NUTARIMO NR. 558 „DĖL KONKREČIŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮRENGINIŲ IR TURTO SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 8 D. NUTARIMO NR. 699 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO, DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGPJŪČIO 7 D. NUTARIMO NR. 821 „DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS PROJEKTŲ, VYKDOMŲ ĮGYVENDINANT ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTĄ, SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2021-04-14 Nr. NV-719

Vilnius

Projektų teikėjas – Energetikos ministerija

Projektų tikslas – įtvirtinti teisinį pagrindą elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos (toliau – EEKS), kaip vienos iš Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos desinchronizacijos nuo IPS / UPS sistemos būtinųjų sąlygų, įrengimui Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje ir jos veiklai.

Dabartinė situacija:

Seimas 2021 m. balandžio 3 d. patvirtino Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 56, 67 ir 69 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju 1 skirsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 5 straipsnio, 2 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 5, 6, 8, 12, 13 ir 131 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 straipsniu įstatymo pakeitimus (toliau visi kartu – Įstatymų pakeitimai). Primintina, kad Įstatymų pakeitimuose buvo nustatytos EEKS įrengimo ir jos veiklos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje esminės sąlygos ir specialieji reikalavimai, įvestas teisinio reguliavimo aiškumas ir nuoseklumas nustatant energijos kaupimo įrenginių veikimo elektros energetikos sistemoje ir energijos kaupimo veiklos bei kaupimo paslaugų teikimo elektros energijos rinkoje bendruosius reikalavimus, įtvirtinti įstatymų lygmens privalomieji reikalavimai dėl energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų, įtvirtinti nacionalinio saugumo reikalavimai, susiję su EEKS įrengimu ir veikla.

Seimui patvirtinus Įstatymų pakeitimus, kartu turi įsigalioti ir įgyvendinamieji teisės aktai. Atkreiptinas dėmesys, kad svarstymo Seimo Ekonomikos komitete metu buvo nustatyta Įstatymų pakeitimų įsigaliojimo data, t. y. , š. m. gegužės 1 d., taip pat nustatytas įpareigojimas Vyriausybei ir energetikos ministrui priimti Įstatymų pakeitimus įgyvendinančius teisės aktus iki balandžio 30 d.

Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projekte ir Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo projekte EEKS yra įtraukiama į elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašą bei papildomas elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planas, kuriame yra detalizuojami EEKS įrengimo veiksmai ir priemonės bei nurodomi veiksmų terminai.

Atitinkamai, Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą“ pakeitimo projekte ir Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 558 „Dėl Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projekte numatoma, kad paskirtasis EEKS operatorius, atsakingas už EEKS įrengimą, eksploatavimą, priežiūrą ir valdymą, įtraukiamas į antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, o EEKS – į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros sąrašą.

Projektų esmė:

1. Papildyti elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašą, įtraukiant į jį EEKS.
2. Papildyti elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą, jame detalizuojant EEKS įrengimo veiksmus ir priemones bei nurodant terminus.
3. Papildyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, įtraukiant į jį paskirtąjį EEKS operatorių.
4. Papildyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros sąrašą, įtraukiant į jį EEKS.

Atitiktis Vyriausybės programai – nutarimų projektais įgyvendinamos XVIII Vyriausybės programos 242.1 papunkčio nuostatos, pagal kurias kaip viena iš energetinio saugumo stiprinimo pagrindinių iniciatyvų yra numatyta 2021 metais įrengti 200 MW galios kaupiamuosius pajėgumus elektros energetikos momentiniam rezervui didinti.

Derinimas – nutarimų projektai buvo derinti su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Nacionaline Lietuvos energetikos asociacija, LITGRID AB, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB EPSO-G, UAB „Ignitis grupė“. Pastabas dėl projektų pateikė Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Pastabų vertinimas pateiktas derinimo pažymoje. Esminių institucijų pastabų, į kurias būtų neatsižvelgta – nėra.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, o nesant esminių Teisės grupės pastabų – ir Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė